

Concretisering Beleidsplan natuur en biodiversiteit gemeente Wijchen

Inleiding

Het Beleidsplan Natuur en Biodiversiteit gemeente Wijchen (2020) geeft inzicht en handvatten om de natuur en biodiversiteit in Wijchen te versterken. De vijf speerpunten (H6) zijn de belangrijkste onderwerpen voor de gemeente en het uitvoeringsplan (H8) geeft een opsomming van acties voor de komende jaren. De gemeenteraad heeft verzocht het beleidsplan verder te concretiseren in termen van realisatie, einddata en benodigd budget. Eind 2021 heeft de gemeente in samenwerking met adviesbureau Sweco deze concretiseringslag gemaakt.

Deze notitie beschrijft de aanpak en het resultaat van de concretisering en geeft een overzicht van het benodigde aanvullende budget en uren om het beleid tot uitvoering te brengen. In het actieplan zijn de acties, kosten en uren gedetailleerder uitgewerkt. Met deze middelen zal de biodiversiteit in Wijchen een flinke stimulans krijgen, met zichtbare resultaten. Meer kleur in het groen, natuurinclusieve projecten en acties waarin ook de bewoners betrokken worden.

Aanpak en resultaat

Het doel is om de doelstellingen van de speerpunten en het uitvoeringsplan concreter uit te werken. Op een wijze waarmee een jaarlijkse evaluatie eenvoudig en toetsbaar is en het benodigde budget en aanvullende tijdsbesteding inzichtelijk zijn. Dit is op de volgende manier aangepakt:

- De **uitvoeringsperiode** is vastgesteld van 2021 t/m 2026, een doorlooptijd van 6 jaar.
- De doelen en resultaten van de **5 speerpunten** zijn aangescherpt (zie kopje speerpunten).
- Het uitvoeringsplan is uitgewerkt in toetsbare stappen. Het resultaat is een nieuw **actieplan** (zie bijlage) met daarin voor alle doelen en acties:
 - Korte beschrijving en beoogd resultaat.
 - Tijdspad met jaarlijkse stappen voor de uitvoeringsperiode
 - Benodigd budget. Waar mogelijk en op hoofdlijnen.
 - Raming van benodigde extra ambtelijke uren .
- **Evaluatie** en toetsing is eenvoudig jaarlijks uit te voeren door de vaste uitvoeringsperiode en de opzet van het actieplan. Ieder najaar wordt bepaald welke in dat jaar geplande acties/doelen zijn uitgevoerd/behaald en of er aanpassingen in de planning nodig zijn.

Bij het actieplan wordt het volgende opgemerkt:

- **Budget:** Enkel het aanvullende budget is opgenomen wat nodig is om het beleid tot uitvoering te brengen. Indien het budget reeds gedekt is, wordt dat vermeld. Voor een groot deel van de acties is overigens geen extra budget benodigd.
- **Uren:** Grotendeels betreft het een verschuiving van de reguliere werkzaamheden. Enkel de aanvullende uren die nodig zijn om het beleid tot uitvoering te brengen zijn opgenomen. Door het aantrekken van een collega in Team Gebiedsinrichting (1 Fte) in 2021, zijn de extra benodigde uren reeds opgevangen.
- **Evaluatie:** Voor startjaar 2021 is reeds aangegeven welke acties zijn uitgevoerd (groene kleur). Op basis van de **eindevaluatie** in 2026 zal bepaald worden op welke wijze het beleid voortgezet gaat worden. Naar verwachting middels een nieuw actieplan.

Speerpunten

Hieronder volgt per speerpunt een aanscherping van de doelstelling, het beoogde resultaat en korte uitleg over benodigd budget en uren. In het actieplan zijn alle bijbehorende acties en doelen aangescherpt en voor de jaren 2021 t/m 2026 concreet in stappen uiteengezet. Het benodigde budget en uren zijn weergegeven in het overzicht.

Speerpunt 1: Transitie naar ecologisch beheer

- De gemeente voert een stapsgewijze transitie in naar ecologisch beheer. De transitie van het neentenzij principe naar een ja-mits principe is een doelstelling voor de lange termijn. In de uitvoeringsperiode 2021 t/m 2026 wordt ecologisch beheer uitgebouwd in het buitengebied en in de bebouwde kommen langs de hoofdwegen en in hoofdstructuren. In het actieplan zijn per jaar locaties opgegeven waar ecologisch beheer ingevoerd en/of uitgebreid wordt.
- Beoogd resultaat 2026:
 - Het areaal waar ecologisch maaibeheer plaatsvindt wordt flink verhoogd. De helft van het gemeentelijke areaal (250ha) zal ecologisch gemaaid worden. Van circa 35% (88 van de 250ha) in 2020, tot 50% (125 van de 250ha) in 2026. De stijging van in totaal 37ha (15%), gemiddeld 6ha (2,5%) per jaar.
 - In de bebouwde kom worden minimaal 5 locaties omgevormd tot bloemrijke stroken.
 - In ongeveer de helft van het gemeentelijk bosplantsoen zal snoeihout ter plaatse verwerkt worden. De kruidlaag wordt niet meer standaard uitgemaaid.
 - Blad blijft zoveel mogelijk in plantsoenen en perkjes liggen en wordt in principe alleen van verhardingen en gazons verwijderd.
- Voor meer ecologisch beheer is structureel een hoger budget nodig. Eenmalige investering is nodig voor realisatie van bloemrijke stroken in de bebouwde kom.

Speerpunt 2: Biodiversiteit als integraal duurzaamheidsthema

- De gemeente gaat biodiversiteit als volwaardig duurzaamheidsthema integreren in de organisatie en zet zich in om natuurinclusief bouwen, inrichten en handelen de norm te laten worden.
- Beoogd resultaat 2026:
 - Natuurinclusief bouwen is de norm door de invoering van de natuurkansenscan en het soortenmanagementplan voor beschermde soorten in gebouwen.
 - Bij het inrichten van de groene ruimte is de waarde voor biodiversiteit mede bepalend.
 - Cursussen, interne bijeenkomsten, een NDFF abonnement en het aantrekken van een extra werknemer, verdiept en verbreedt kennis en verbetert de natuurtoetsing.
- Het benodigde budget is grotendeels reeds gedekt, er is een beperkt aanvullend budget nodig.

Speerpunt 3: Natuurlijke bestrijding overlastgevende soorten

- De gemeente gaat meer natuurlijke bestrijding inzetten om de overlast en plaagdruk van overlastgevende soorten te verminderen.
- Beoogd resultaat 2026:
 - Op circa 70% van de plekken waar meeste overlast van eikenprocessierups wordt ervaren, wordt natuurlijke bestrijding ingezet (natuurlijke vegetaties, vogel- en vleermuis kasten).
 - Vermindering van (uitbreiding van) invasieve, exotische plantensoorten
- Het benodigde budget is grotendeels reeds gedekt, er is een beperkt aanvullend budget nodig.

Speerpunt 4: Versterken groenblauw netwerk

- De gemeente versterkt de ecologische waarde van het groenblauwe netwerk. Door inrichting, maar vooral door beheer. Vanuit het buitengebied tot in de bebouwde kommen.
- Beoogd resultaat 2026:
 - De Maasdijken staan volop in bloei en natuurlijke bermen en andere groenblauwe structuren lopen vanuit het buitengebied door tot ver in de bebouwde kommen.
 - De natuurwaarde van de parken wordt versterkt door aangepast beheer.
 - Op minimaal drie plekken zijn natuurlijke bosranden gecreëerd.
 - Natuurvriendelijke oevers zijn gerealiseerd bij het Wijchens Meer en nieuwe geschikte locaties zijn geïnventariseerd.

- Kansen zijn verzilverd voor realisatie EVZ Heumen Horssen.
- Het benodigde budget is grotendeels reeds gedekt, er is een beperkt aanvullend budget nodig.

Speerpunt 5: Stimuleren van initiatieven en samenwerking

- De gemeente blijft bestaande initiatieven faciliteren en zal nieuwe initiatieven stimuleren. De gemeente zet in op het stimuleren van vogels, bijen, vlinders en vleermuizen.
- Beoogd resultaat 2026:
 - Bewoners hebben hun eigen straten groener en kleurrijker gemaakt met door de gemeente verstrekte fruitbomen, wilde bloemenmengsels, bloembollen, vogelkasten, vleermuiskasten en insectenhôtels.
 - Minimaal 5 plekken in de bebouwde kom zijn door de gemeente bij- en vlindervriendelijk gemaakt met voedsel én nestelgelegenheid (wilde bloemen, insectenhôtels, nesteldijkjes).
 - Er zijn 3 grotere nestplekken voor vogels en vleermuizen geplaatst (faunapalen)
 - Er zijn minimaal 3 schoolpleinen vergroend.
 - In het buitengebied zijn er meer kleinschalige landschapselementen bijgekomen, zoals hagen, poelen, bloemrijke akkerranden, bomen en bosjes.
 - Er is een goede samenwerking en afstemming met andere terreinbeherende organisaties.
- Er is eenmalig aanvullend budget nodig om de acties mogelijk te maken.

Communicatie, monitoring en evaluatie

- Goede communicatie is essentieel voor betrekken van bewoners, bedrijven, organisaties en overheden en voor het verhogen van draagkracht en maatschappelijke aandacht voor biodiversiteit. Monitoring en evaluatie zijn belangrijk om de effectiviteit van de maatregelen te bepalen, te leren van de uitgevoerde acties en op een goede manier bij te kunnen sturen.
- Beoogd resultaat 2026:
 - In een online omgeving is een divers aanbod aan nuttige informatie gebundeld over natuur en biodiversiteit in Wijchen.
 - Folders en fysieke borden maken inwoners duidelijk waarom ecologisch beheer is ingevoerd en/of stroken zijn ingezaaid of anders zijn ingericht.
 - Jaarlijkse evaluatie maakt de voortgang duidelijk, toetsbaar en eenvoudig bij te sturen.
 - Conform het nieuwe monitoringsplan worden verschillende maatregelen op effectieve wijze gemonitord. De resultaten tonen aan of de biodiversiteit daadwerkelijk verhoogd is.
 - Mooie voorbeelden en communicatie leiden tot een hoger draagvlak voor biodiversiteit. Een enquête toont aan of het draagvlak daadwerkelijk is verhoogd.
- Er is eenmalig aanvullend budget nodig om de acties mogelijk te maken.

Overzicht

Hieronder volgt een schematisch overzicht van het benodigde aanvullende budget en uren voor het uitvoeren van het beleid voor de periode 2021 t/m 2026. Specificaties staan in het actieplan (bijlage).

Overzicht kosten en uren 2021 - 2026			
Speerpunten	Kosten	Uren	Opmerkingen
Speerpunt 1: Transitie naar ecologisch beheer	€ 74.000	228	Structureel extra budget beheer, exacte kosten volgen uit nieuwe beheerplannen (2022). Eenmalige kosten voor aanleg bloemenlinten
Speerpunt 2: Biodiversiteit als duurzaamheidsthema	€ 23.000	692	Kosten voor natuurkansenscan en richtlijn natuurinclusief inrichten voor ruimtelijke ontwikkelingen en voor NDFD abonnement
Speerpunt 3: Natuurlijke bestrijding overlastgevendende soorten	€ 10.000	100	Kosten en uren voor verschillende pakketten bloembollen, bloemenzaden, nestkasten vogels en vleermuizen voor bewoners
Speerpunt 4: Versterken groenblauw netwerk	€ 5.000	104	Kosten voor realisatie natuurlijke bosranden
Speerpunt 5: Stimuleren initiatieven en samenwerking	€ 39.000	592	Kosten voor aanplant (fruit)bomen, diverse faunavoorzieningen en participatieproject 'Biodiversiteit in de wijk'
Communicatie	€ 10.000	192	Kosten en uren voor opzetten online platform en plaatsing fysieke informatieborden
Monitoring en evaluatie	€ 6.500	410	Kosten opzetten monitoringsplan en nieuwe natuurpuntenberekening einde periode
Totaal	€ 167.500	2318	

**Bijlage: Actieplan Beleidsplan Natuur en Biodiversiteit Wijchen.
Uitvoeringsperiode 2021-2026**

13-01-2022

1. Transitie naar ecologisch beheer

	Acties	Beschrijving	Resultaat	Planning implementatie acties per jaar						Urenraming (extra uren tov regulier werk)	Kostenraming	Opmerkingen m.b.t. uren & kosten
				2021	2022	2023	2024	2025	2026			
1.1	Uitbreiden ecologisch groenbeheer (maaien)	Selectie van bermen en groenstroken en percelen waar komende jaren transitie plaatsvindt. Stapsgewijs per jaar arealen ecologisch beheer uitbreiden in buitengebied en binnen bebouwde kommen. Buitengebied, hoofdwegen, parken, parkzones en verbindingen hebben hebben prioriteit voor omschakeling.	2020: areaal ecologisch maai-beheer (88ha van de 250ha = 35% van totaal maai-beheer. 2026: Streven naar ecologisch beheer 50% van totaal maai-beheer (125 ha van de 250ha). Dit betekent een stijging van 37ha in 6 jaar (15%). Dat is gemiddeld ruim 6 hectare per jaar erbij (2,5% tov totaal areaal)	Invoeren aanpassingen naar ecobeheer: Randweg Noord, Westerdreef, Zuiderdreef en Oosterpark (± 7 ha.) Vorbereiding pilot Aalsburg 21e, 23e en 26e straat	Invoering aanpassingen naar ecobeheer pilot Aalsburg, Spoorzone	Invoering aanpassingen naar ecobeheer Park Noord / Klapstraatpark	Invoering aanpassingen naar ecobeheer Park Diemewei / Kerkeveld Wordsesteeg	Invoering aanpassingen naar ecobeheer Wijchens Meer	Invoering aanpassingen naar ecobeheer Elsland / De Geer	0	€ 50.000	M.i.v. 2022 is budget maai-beheer verhoogd met €20.000. Vanaf 2023 volgt het budget uit het bermbeheerplan buitengebied en op basis van aanbesteding in 2022. Voor nu is uitgegaan van een noodzakelijk aanvulling van €10.000 euro per jaar.
1.1.1		Ecologisch groenbeheerplan (2021-2030).	Verwerking en vastlegging van speerpunten Beleidsplan natuur en biodiversiteit voor uitvoering groenbeheer.	Plan is opgesteld en vastgesteld	Start implementatie					0	€ 0	Reeds afgerond, kosten gedekt via beheerbudget
1.1.2		Ecologisch bermbeheerplan voor buitengebied.	Actualisering bermbeheer met doel verbetering van biodiversiteit en natuurlijke bestrijding overlastsoorten (bv. eikenprocessierups). Plan geeft ook inzicht in kosten en besparingen van aanpassing van het bermbeheer. Die worden inzichtelijk na oplevering beheerplan in Q2.	Opdracht en start actualisering bermbeheerplan	Oplevering bermbeheerplan Q2	Implementatie uitbreiding ecologisch bermbeheer buitengebied				0	€ 0	Doorrekening van kosten en besparingen gebeurd binnen bermbeheerplan . Oplevering Q2 2022.
1.2	Uitbreiden ecologisch groenbeheer (snoeien)	Ecologisch beheer heesters, bosschages, houtwallen en bosjes. Snoei en dood hout laten liggen, takkenrillen maken enz.	Snoeihout in bos(plantsoen) verwerken tot takkenrillen (tenzij omvang groenstrook niet toelaat: min. 5m. breedte) Niet in wijken ivm risico van dumpingen maar daar wel snipperhopen maken; Variatie in soorten, leeftijd en afmetingen van groenstroken. In ieder geval in parken en bospercelen Jorispad-Leemweg, Passerot		Uitwerken en vastleggen werkspraken m.b.t. maatregelen ecologisch beheer. Invoering in 25% van areaal (totaal areaal is 57,25 ha)	Onderzoeken of en hoe maatregelen bijdragen aan natuurwaarde		Invoering in 50% van areaal		0	€ 0	Naar schatting de helft van de kosten zit in uitslepen en afvoeren. Echter, aflevering biomassa levert tevens geld op. Naar verwachting zal het een kostenbesparing zijn, maar zal uit de praktijk moeten blijken.
1.2.1		Kruidlaag niet meer (uit)maaien en bij nieuw bosplantsoen ook kruidlaag aanplanten/zaaien.	- Natuurlijke kruidlaag in bosplantsoen - Zoom van kruiden 1à2 jaar laten staan - Bramen op plaatsen waar het overlast geeft gepast snoeien. - Aansturing verbeteren. - Staat opgenomen in groenbeheerplan 2021.		Beeindigen uitmaaien kruidlaag					0	€ 0	Nieuwe aanleg gedekt in projectkosten
1.2.2		Blad in beplanting laten liggen.	Natuurlijke bladlaag in beplantingen. In principe blad alleen van verhardingen en gazons verwijderen. Staat opgenomen in groenbeheerplan 2021.		Pilot	Implementatie	Implementatie	Implementatie	Implementatie	0	€ 0	Kan kostenbesparing opleveren, nog niet duidelijk, zal uit de praktijk moeten blijken
1.2.3		Opstellen boombeheerplan.	Belangen van en relatie tussen bomen en flora en fauna zijn uitgewerkt. Bijvoorbeeld: uitvoeren quickscan f+f voorafgaand aan kap of dode stammen laten staan tbv biotoopverbetering. Boomsoorten tbv biodiversiteit		Opstellen plan	Implementatie	Implementatie	Implementatie	Implementatie	0	€ 0	Uren en kosten gedekt in budget beheer
1.3	Versterken natuurwaarden parken en Ecologische structuren bebouwde kom	Parken vormen biodiversiteitshotspots in de bebouwde kom en zijn belangrijke elementen in het groenblauwe netwerk. Per park en hoofdgroenstructuur mogelijkheden uitwerken voor verbetering van ecologisch functioneren door aanpassing in beheer en inrichting.	Stapsgewijze omschakeling naar ecobeheer in parken en groenstructuren op basis van opgestelde beheerplannen per park m.u.v. functies die dat niet toelaten (speelveld, speeltoestellen, hups, e.d.).	Oosterpark, Leemweg, Bijsterhuizen en hoofdwegen zijn opgesteld en invoering geregeld vanaf 1-1-2022	Opstellen beheerplan Park Noord / Klapstraatpark, spoorzone	Opstellen beheerplan Park Diemewei / Kerkeveld Wordsesteeg	Opstellen beheerplan Wijchens Meer / water Huurlingsedam	Opstellen beheerplan Elsland / De Geer		120	€ 0	Uren, circa 30 uur per beheerplan. Kosten uitvoering opgenomen bij maai-beheer (1.1).
1.4	Aansluiten bij bestaande initiatieven ecologisch beheer.	De gemeente verkent of er aansluiting gevonden kan worden bij bestaande initiatieven voor ecologisch beheer, zoals NL Zoemt en Kleurkeur.	Afweging of aansluiting zinvol is			Nagaan of zinvol is			Nagaan of zinvol is	8	€ 0	
1.5	Inzaaien inheemse bloemenmengsels en aanplanten biologische bloembollen	Verskillende plekken in de bebouwde kom (bermen, perken, randen van grasvelden) inzaaien met een inheems, gebiedseigen kruidenmengsel. Daarnaast aanplanten van bloembollen/stinzenplanten van biologische oorsprong. Opstellen richtlijnen waar in te zaaien of planten, welke zaadmengsels en hoe beheren. Uitwerken in notitie natuurinclusief inrichten (2.3). Zie afwegingskader in bijlage 3 BPNB.	Streven naar 5 locaties waar bloemenmengsels en/of biologische bloembollen worden ingezaaid/geplant. Gemiddeld 1000m2 per jaar		Inzaaien stukken bij De Dreef, Hernen en Aalsburg 23e straat . Opstellen richtlijn.	Bepalen of en waar inzaai- of plantlocaties zijn. 1 locatie gerealiseerd	Bepalen of en waar inzaai- of plantlocaties zijn. 1 locatie gerealiseerd	Bepalen of en waar inzaai- of plantlocaties zijn. 1 locatie gerealiseerd	Bepalen of en waar inzaai- of plantlocaties zijn. 1 locatie gerealiseerd	100	€ 24.000	Kosten vooral afhankelijk of zode verwijderd moet worden of niet. Afplaggen graszode €4/m2, inzaaien €1/m2 + bijkomende kosten veiligheidsmaatregelen. Voor 1000m2 omvorming gazon gemiddelde kosten €6000. Locaties van 2022 zijn gedekt. Voor 4 aanvullende locaties is €24.000 nodig. Kosten benodigd ecologisch beheer vallen onder 1.1 Scheuren of frezen of inzaaien bij renovaties is goedkoper.
									Totaal 2022-2026	228	€ 74.000	

2. Biodiversiteit als integraal duurzaamheidsthema

	Acties	Beschrijving	Resultaat	Planning implementatie acties per jaar						Urenraming (extra uren tov regulier werk)	Kostenraming	Opmerkingen m.b.t. uren & kosten
				2021	2022	2023	2024	2025	2026			
2.1	Invoeren natuurkansenscan	Vroeg in planvorming kansen voor natuur en biodiversiteit uitwerken. Start met woningbouwlocaties. Later (na evaluatie) opschalen naar elk project in de openbare ruimte.	- Ingevoerd format Natuurkansenscan die mogelijkheden voor natuur binnen plannen en projecten weergeeft. - Scan is vast onderdeel in planvorming gebiedsinrichting. - Ook relatie met waterberging is onderdeel.		Opstellen format en proefperiode	Evaluatie + evt. aanpassing	Definitieve Invoering	Evaluatie	Evaluatie	250	€ 3.000	Éénmalige investering in kosten en tijd (50 uur), daarna 40 uur voor jaarlijkse beoordeling
2.2	Opstellen Soortenmanagementplan (SMP)	SMP is basis voor generieke ontheffing Wnb voor huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen in bebouwde kom Wijchen. Populaties blijven minimaal op peil.	Generieke ontheffing Wnb voor huismussen, gierzwaluw en vleermuizen in bebouwde kom Wijchen.	Onderzoeken en opstellen concept	Aanvraag en verlening van ontheffing	In gebruik name	Evaluatie	Evaluatie	Evaluatie	200	€ 0	40 uur per jaar; verder afhankelijk van projecten. Kosten reeds gedekt
2.3	Groen biodivers inrichten met ecologisch geteeld plantmateriaal	Bij inrichting van (nieuw) groen kijken hoe biodiversiteit kan worden versterkt. Invulling is maatwerk en locatiespecifiek. Bij voorkeur met inheems en ecologisch geteeld plantmateriaal.	Richtlijn als hulpmiddel en ondersteuning voor inrichtingsplannen. Wat wel en wat niet doen? Doelgroep ontwerpers, projectleiders en aannemers.			Opstellen richtlijn	Uitvoering richtlijn	Evaluatie	Evaluatie	40	€ 4.000	Uren voor participatie opstellen richtlijn (24 uur) en evaluatie (8 uur per jaar)
2.4	Versterken koppeling klimaatadaptatie en biodiversiteit	Bij afkoppelprojecten (regenwater) ook kijken of en hoe biodiversiteit en beleving gestimuleerd kan worden	Wordt opgenomen in 2.3, richtlijn natuurinclusief inrichten. Uitgangspunt is dat afkoppelprojecten biodivers worden ingericht.			Opstellen richtlijn	Uitvoering richtlijn	Evaluatie	Evaluatie	0	€ 0	
2.5	Natuurinclusief ontwerpen en bouwen stimuleren	Inzetten op natuurinclusief ontwerpen en bouwen bij nieuwbouw en renovaties.	Bekendheid van voorbeelden geeft stimulans aan andere initiatiefnemers (richten op communicatie Arcgis en site). Koppeling met 2.1 natuurkansenscan en 2.2 soortenmanagementplan.	Initiatiefnemers van (ver)bouwplannen worden standaard gewezen op mogelijkheden. Informatie staat op de gemeentewebsite.	Opstellen natuurkansenscan (2.1), richtlijn natuurinclusief inrichten (2.3). SMP (2.2) Informatie natuurinclusief bouwen op online platform (6.1)	Jaarlijks plan uitlichten waar natuurinclusief bouwen is gedaan	jaarlijks plan uitlichten waar natuurinclusief bouwen is gedaan	jaarlijks plan uitlichten waar natuurinclusief bouwen is gedaan	jaarlijks plan uitlichten waar natuurinclusief bouwen is gedaan	100	€ 0	Uren voor uitlichten projecten (20 uur per jaar)
2.6	Ecologische meerwaarde geven aan zonneparken	Met verplichte landschappelijke inpassing door aanleg van natuur- en landschapselementen een ecologische meerwaarde creëren. Ook rekening houden dat licht en regenwater de bodem onder de panelen kunnen bereiken.	Ecologische meerwaarde is nu een van de toetsingscriteria.	Verplichting mitigerende en compenserende maatregelen is opgenomen in toetsingskader	Evaluatie	Evaluatie	Evaluatie	Evaluatie	Evaluatie	0	€ 0	
2.7	Verbeteren natuurtoetsing	Bij projecten, ontwikkelingen en toetsing van omgevingsvergunning wordt extra aandacht geven aan tijdig aanvragen natuuronderzoek. Bij uitvraag natuurtoetsen bij voorkeur bij NGB aangesloten bureaus vragen.	Goede natuurtoetsing standaard in werkprotocol. Verbreden van 'biodiversiteits-kennis' speelt een belangrijke rol. Door een betere natuurtoetsing worden negatieve effecten op flora en fauna beter voorkomen.	Bij start planvorming danwel bij (vooroverleg) vergunningaan-vraag wordt gewezen op tijdig onderzoek. Bij twijfel over aanwezigheid wordt onderzoek gevraagd.	Cursus Wnb voor medewerkers.	Gemeente vraagt bij voorkeur natuurtoetsing uit bij NGB-Bureau's	Bij start planvorming danwel bij (vooroverleg) vergunningaan-vraag wordt gewezen op tijdig onderzoek. Bij twijfel over aanwezigheid wordt onderzoek gevraagd.	Evaluatie enquete of interview met stakeholders		16	€ 0	Uren voor interview/enquete. Uren cursus gedekt uit opleidingsbudget
2.8	Verkenning ecooloog in dienst	Mogelijkheden verkennen om, al dan niet samen met buurgemeenten, een ecooloog in dienst te nemen voor impuls kennis ecologie en natuurtoetsing	Extra collega aangenomen	Extra collega aangenomen						0	€ 0	
2.9	Afsluiten abonnement NDFF	Abonnement op meest complete database van soortenverspreiding geeft beter inzicht in (mogelijke) aanwezige (beschermde) soorten tbv beheer, ruimtelijke ontwikkelingen en natuurontwikkeling.	Abonnement afgesloten		wordt bij PPN opgevoerd	Start abonnement				16	€ 16.000	Uren voor regelen deelname en instructie. Kosten bij afsluiting 3 jarig abonnement (korting van 15%)
2.10	Organiseren bijeenkomst biodiversiteit (intern)	Organiseren van interne bijeenkomst over biodiversiteit en natuurinclusief bouwen.	Bijeenkomst waarin teams GO, SPA, V&U en RB inzicht krijgen hoe en op welke manier zij rekening moeten houden met natuurwaarden en Wnb. En hoe hun werk kan bijdragen aan natuurontwikkeling.			Per team een gerichte bijeenkomst		Per team een gerichte bijeenkomst		70	€ 0	15 man keer 2 uur = 30 uur en voorbereiding 40 uur
2.11	Opfrissen kennis	Cursussen voor medewerkers op het gebied van natuurwetgeving, ecologie en biodiversiteit.	Medewerkers van de teams RB, V&U, GI, GO hebben een cursus uitvoering Wnb gevolgd.	Organisatie cursus Wet Natuurbescherming	Volgen van cursus Wnb (niveau 1, 2 en 3) door			Hercertificering		0	€ 0	Gedekt uit opleidingsbudget
2.12	Ontmoedigen chemische bestrijdingsmiddelen	In openbare ruimte is gebruik al niet meer toegestaan, met uitzondering van bestrijding Japanse duizendknoop. Bij verpachting verbod op gebruik glyfosaat.	Geen toepassing chemische middelen op gemeentegronden.	Al vele jaren geen chemische bestrijding in beplantingen en op verhardingen.						0	€ 0	
									Totaal 2022-2026	692	€ 23.000	

	Acties	Beschrijving	Resultaat	Planning implementatie acties per jaar						Urenraming (extra uren tov regulier werk)	Kostenraming	Opmerkingen m.b.t. uren & kosten
				2021	2022	2023	2024	2025	2026			

3. Natuurlijke bestrijding overlastgevende soorten	3.1	Lopende acties natuurlijke bestrijding eikenprocessierups doorzetten en uitbouwen (inrichting)	Uitdelen en ophangen vogel- en vleermuiskasten. In combinatie met passende zaadmengsels en eventueel folder met uitleg en instructie	Inrichtingsrichtlijnen waarmee natuurlijke bestrijding door een geschikte leefomgeving wordt bevorderd (nestkasten alleen zijn onvoldoende).	130 vleermuiskasten verstrekt aan bewoners		Actie nestkasten + bloemenzaadjes en bloembollen		Mogelijk Actie herhalen		100	€ 10.000	Bonte berm pakket €15 (2021 prijs). Bloembollen pakket €5 Zaadmengsels (Eikenprocessierups) €1-3. Nestkast vogel/vleermuis circa €25. Uitgaande van 500 pakketten (bollen/zaden, gemiddeld €12,50) en 150 nestkasten = €10.000
	3.2	Lopende acties natuurlijke bestrijding eikenprocessierups doorzetten en uitbouwen (beheer)	Ecologisch beheer bermen en aangrenzende percelen uitbouwen. Inzaaien specifiek kruidenmengsel (maatwerk)	Locaties met meeste overlast inrichten voor natuurlijke bestrijding (beheer en epr-mengsels/struiken). Hangt samen met het ecologisch bermbeheerplan.		Uitbreiding natuurlijk bermbeheer langs wegen met eiken Inzaaien in brede bermen met eiken.	Monitoring effecten aangepast beheer en ingezaaide kruidenmengsel	Bermbeheer en uitbreiding ingezaaide bermen	Bermbeheer en uitbreiding ingezaaide bermen	Bermbeheer	0	€ 0	Uren en kosten zijn gedekt in budget beheer
	3.3	Plan van aanpak eikenprocessierups (en overige boom ziektes)	Overkoepelend, gemeente-breed plan, waar andere partijen makkelijk op aan kunnen haken. Gemeente neemt initiatief om plan op te stellen, in samenwerking met andere partijen.	Plan van aanpak: actualisatie en uitbreiding notitie aanpak 2020 gericht op natuurlijke bestrijding en doorrekening maatregelen en kosten.		Evaluatie en actualisatie notitie aanpak 2020; natuurgerichte aanpak in nieuw bestek na 2022	Invoeren jaarlijkse evaluatie van maatregelen en verspreiding	Jaarlijkse evaluatie van maatregelen en verspreiding	Jaarlijkse evaluatie van maatregelen en verspreiding	Jaarlijkse evaluatie van maatregelen en verspreiding	0	€ 0	Uren en kosten zijn gedekt in budget beheer
	3.4	Voortzetten ontmoedigingsbeleid ganzenoverlast Wijchens Meer	D.m.v. uitbreiding aangepast groenbeheer verblijf ganzen ontmoedigen	Eventuele overlast van ganzen blijft beheersbaar (niet meer dan 10 meldingen per jaar).	Borden 'niet voeren' geplaatst en schoongemaakt, nieuwsberichten geplaatst.	Nieuwe inventarisatie	Nieuwe aanpak afhankelijk van resultaat inventarisatie en meldingen			Evaluatie	0	€ 0	Uren en kosten zijn gedekt in budget beheer
	3.5	Aanpak invasieve exoten (Japanse Duizendknoop, reuzenberenklauw en ambrosia)	Huidige beleid doorzetten en optimaliseren. Locaties zijn in beeld. Fysieke afscherming indien nodig/zinvol	Stapsgewijze vermindering van de invasieve soorten. Uitbreiding Japanse Duizendknoop stopt		Locaties bekend en op digitale kaart in tabula. Indien nodig bepaalde groeiplekken fysiek aanduiden (linten)	Uitbreiding aantal locaties Japanse duizendknoop is gestopt	Ontwikkelingen aanpak bijhouden	Ontwikkelingen aanpak bijhouden	Ontwikkelingen aanpak bijhouden	0	€ 0	Uren en kosten zijn gedekt in budget beheer
	3.6	Informatieverstrekking ratten	Gemeente verstrekt op website informatie over preventieve maatregelen tegen ratten. Het gaat met name om communicatie. Ratten komen vooral af op (afval van) voedsel en niet op natuurlijk groen.	Informatie op website wordt geupdate	Wijze van melding staat op de website	Preventieve maatregelen toevoegen					0	€ 0	Uren gedekt in communicatie
	3.7	Knaagschade bever tegengaan	Waardevolle bomen worden met gaas beschermd tegen knagen. Gelijktijdig elder voedselvoorziening verbeteren (wilgen, waterplanten en oeverplanten). Voor een deel wordt de schade geaccepteerd	Waardevolle bomen worden met gaas beschermd tegen knagen. Gelijktijdig elder voedselvoorziening verbeteren (wilgen, waterplanten en oeverplanten)	Bedreigde bomen zijn afgerasterd		Waardevolle bomen zijn beschermd	Voedselvoorziening uitbreiden			0	€ 0	Uren en kosten zijn gedekt in budget beheer
	3.8	Aanpak invasieve exoten (watercrassula)	In overleg met Waterschap bepalen wat de beste bestrijding is voor deze ongewenste soort.	Heldere afspraken wie wat verzorgd om uitbreiding in te dammen. Communicatie op website (oorzaak en gevolg).	Staat op de website	Monitoring + overleg met waterschap		Monitoring + overleg met waterschap		Monitoring + overleg met waterschap	0	€ 0	Uren en kosten zijn gedekt in budget beheer
Totaal 2022-2026										100	€ 10.000		

4. Versterken groen-blauw netwerk	4.1	Streven naar afronding EVZ Heumen- Horssen	Samen met partners op zoek naar oplossingen om de EVZ af te ronden en goed te beheren.	Provincie evalueert realisatie Gelderse evz's in 2022.		Evaluatie provincie	Kansen signaleren en aanpakken	Kansen signaleren en aanpakken	Kansen signaleren en aanpakken	Kansen signaleren en aanpakken	0	€ 0	
	4.1.1.		Uitvoering van Motie natuurontwikkeling (nr. 20 51968) met wens voor natuurontwikkeling.	Ingericht gemeentelijk perceel bij Bergharen als onderdeel van evz Heumen - Horssen		Opnemen in PPN begroting 2023	Planvorming en aanleg				0	€ 0	
	4.2	Aanleggen natuurlijke bosranden	Zoom- en mantelvegetaties bij bosranden door aanpassing beheer en/of aanplant. Bosranden waar die pleksgewijs geleidelijk oplopen. Is maatwerk dat op locatie met inzicht van toezichthouder en aannemer wordt bepaald.	Op minimaal 3 locaties natuurlijke bosrand door uitdunnen of aanplant mantel en zoom. Uitdunnen kan ook door bomen 'om te duwen' voor extra stimulans biodiversiteit		Selectie locaties	Uitvoering locatie 1		Uitvoering locatie 2	Uitvoering locaties 3	40	€ 5.000	Uitgangspunt kosten is 1000m2 per locatie = 3000m2, waarvan 2 dmv uitdunnen en 1 dmv aanplant. Kosten uitdunnen + afvoer = €1250, maar wordt met dunning van bos meegenomen (gedekt) Blijft over de kosten van aanplant is circa €5000 inclusief inboeten.
	4.3	Aanleggen natuurvriendelijke oevers (NVO's)	In het buitengebied heeft waterschap haar verplichtingen qua hoeveelheid lengte al uitgevoerd. Bekeken wordt of er nog meer mogelijkheden zijn		Aanleg NVO bij Wijchens Meer - Diepvoorde		Laatste fase aanleg NVO bij Wijchens Meer - TKWM	Inventarisatie nieuwe locaties			8	€ 0	
	4.4	Zoomvegetaties langs Maasheggen ontwikkelen	In overleg met Staatbosbeheer bekijken wat mogelijk is voor het ontwikkelen van zoomvegetaties langs de Maasheggen.	Grondeigendom SBB biedt mogelijkheden voor zoomvegetaties; overeenkomsten met aangrenzende eigenaren moeten daarvoor worden aangepast.				Overleg SBB en aangrenzende eigenaren	Zo mogelijk aanpassing overeenkomsten		16	€ 0	
4.5	Bloemrijke dijken verder ontwikkelen	Samen met waterschap bekijken op welke manier de natuurwaarde van de dijken verhoogd kan worden.	Waterschap heeft al ecologisch beheer uitgewerkt en in 2021 deels uitgevoerd. M.u.v. noodzakelijke verkeersstroken (die gemeente maait) dijken volledig ecologisch beheren. Verkeersstroken worden zo smal mogelijk beheerd.		Afstemming met waterschap wat minimale verkeersstroken zijn.	Eerste fase uitvoering: 30% aangepast beheer	70% aangepast beheer		100% aangepast beheer	40	€ 0	Uren voor afstemming. Kosten opgenomen in bermbeheer	
Totaal 2022-2026										104	€ 5.000		

5. Stimuleren initiatieven en samenwerking

	Acties	Beschrijving	Resultaat	Planning implementatie acties per jaar						Urenraming (extra uren tov regulier werk)	Kostenraming	Opmerkingen m.b.t. uren & kosten
				2021	2022	2023	2024	2025	2026			
5.1	Opzetten pilotproject biodiversiteit in de wijk	Met een pilotproject biodiversiteit in een wijk samen met bewoners, bedrijven en natuurverenigingen aan de slag gaan voor een mooiere, levendiger, groenere en meer kleurrijke wijk.	Project waarbij in samenwerking met inwoners biodiversiteit in de directe woonomgeving wordt gebracht.			notitie aanpak biodiversiteit in de wijk	keuze wijk en uitvoeren pilotproject	keuze wijk en uitvoeren pilotproject		200	€ 15.000	Kosten- en urenraming voor proces en enkele maatregelen. Maatregelen deels te combineren met andere acties (1.1, 1.5, 3.1, 5.2, 5.4.1, 5.5, 5.6, 5.7, 5.8)
5.2	Groene schoolpleinen inrichten	In overleg met schoolbesturen mogelijkheden voor vergroening van schoolpleinen stimuleren. Hierbij is biodiversiteit en natuurbeleving belangrijk.	3 ingerichte groene schoolpleinen. De gemeente heeft begeleid met de subsidieaanvraag.	Planvorming + subsidies	uitvoering herinrichting schoolpleinen	uitvoering herinrichting schoolpleinen				0	€ 0	Kosten en uren gedekt vanuit budget onderwijs
5.3	Stimuleren natuurinclusieve landbouw	Mogelijkheden verkennen voor natuurinclusieve landbouw. Gemeente heeft weinig invloed. Jaarlijks mogelijkheden en subsidies peilen. Eventueel bijeenkomst organiseren indien mogelijk starten van een pilot.	Info bij elkaar zetten op website.		volgen ontwikkelingen en combinatiekansen grijpen	volgen ontwikkelingen en combinatiekansen grijpen	volgen ontwikkelingen en combinatiekansen grijpen	volgen ontwikkelingen en combinatiekansen grijpen	volgen ontwikkelingen en combinatiekansen grijpen	40	€ 0	8 uur per jaar om ontwikkelingen te volgen en te acteren
5.4	Stimuleren kleinschalige landschapselementen	De huidige stimuleringsregeling wordt behouden. Daarnaast bekijkt de gemeente de mogelijkheden voor subsidiëring beheer.	Subsidie nu via provincie en gemeente 50-50. Relatie met budget uilen, vleermuizen, stadsvogels, bijen en vlinders.	Uitvoering onderdelen beschikking regeling landschap & biodiversiteit	uitvoering onderdelen beschikking regeling landschap & biodiversiteit	uitvoering onderdelen beschikking regeling landschap & biodiversiteit				0	€ 0	kosten en uren reeds gedekt uit Uitvoering LOP
5.4.1		Fruitbomen: Halfstam, streekeigen soorten, samenwerking met stichting Maasheggen Balgoy	250 fruitbomen gepland bij particulieren		Aanmeldingsprocedure starten ronde 1	Aanplant	Aanmeldingsprocedure starten ronde 2	Aanplant		80	€ 7.500	Kosten bomen circa €30 per stuk. Kosten sterk verlaagd door samenwerking SMB. Uren voor ondersteuning aanmeldingsprocedure
5.5	Stimuleren leefomgeving uilen	De gemeente faciliteert het ophangen van nestkasten en aanbrengen van kleinschalige landschapselementen in het leefgebied van uilen	Uilenkasten in geschikte deelgebieden van de gemeente			Overleg Natuur Wijchen om locaties voor kasten te bepalen	Plaatsing uilenkasten			16	€ 1.500	Kosten voor 10-25 kasten
5.6	Stimuleren leefomgeving vleermuizen en stadsvogels	Natuurinclusief bouwen en het Soortenmanagementplan vormen belangrijke maatregelen. Daarnaast nestkasten ophangen/plaatsen en aanplant in leefgebied in bebouwde kom en bij boerderijen. Gemeente onderzoekt mogelijkheden voor vleermuiskelders.	Op 3 nader te bepalen locaties in openbaar gebied grote paalkast/vogeltil/faunapaal. Overige resultaten gedekt bij andere acties				1 locatie	1 locatie	1 locatie	16	€ 7.500	Kosten voor 3 faunapalen, inclusief plaatsing
5.7	Stimuleren leefomgeving bijen en vlinders	De gemeente wil een bij- en vlindervriendelijke gemeente worden. Deze soortgroepen worden gestimuleerd door te zorgen voor meer voedsel en meer schuil- en nestplekken. Dit met acties zoals insectvriendelijk beheer, inzaaiacties, aanleg vlinderperken en informatieborden.	Insectenhôtels, nesteldijkje en zaadmengsels. Andere maatregelen gedekt met beheer (maaieren), dood hout laten liggen, inzaaien, e.d.			Actie zaadmengsels / bollen / nestkasten, in combinatie met eikenprocessierups	Plaatsing groot insectenhotel	Plaatsing groot insectenhotel	Actie met NL Zoemt?	0	€ 2.500	Kosten voor 2-3 grote insectenhôtels met nesteldijkjes en boomstam er bij. Kosten bloembollen en zaadmengsels gedekt bij actie 3.1. Kosten beheer en inzaaien bij 1.1 en 1.5
5.8	Stimuleren iepenpage	Wijchen is een belangrijk gebied voor de iepenpage. De gemeente gaat op meerdere plekken iepen aanplanten om zo de kwetsbare en beschermde vlinderpopulatie te ondersteunen.	3 locaties aangeplant met aantal fladderiepen. Voldoende groeiruimte boven en ondergronds. Locaties in overleg met Natuur Wijchen (waarnemingen in Haagdoornstr.)			Overleg Natuur Wijchen, locaties iepen	1 locatie aangeplant	1 locatie aangeplant	1 locatie aangeplant	24	€ 5.000	Kosten voor 10 bomen + aanplant (€200 boom, €300 aanplant). Uren voor overleg en aansturing
5.9	Samenwerking zoeken met TBO's	Aansluiten van ecologische inrichting en beheer van groen en water tussen terreinbeheerders. Uitbouwen netwerk en elkaar informeren over plannen.	Per jaar focus op belangrijke partner (flexibel). Afstemming bierbeheer is onderdeel hiervan. Elk jaar bekijken wat er gedaan is en wat het heeft opgeleverd.	Startoverleg + kennismaking	In kaart brengen netwerk kansen voor ecologisch beheer in samenwerking met andere partijen	Focus op Waterschap	Provincie	Rijkswaterstaat	Prorail Tennet	80	€ 0	Uren voor overleggen 16 uur per jaar
5.10	Samenwerking zoeken met omliggende gemeenten	Verkennen hoe biodiversiteitsbeleid en acties op elkaar aan kunnen sluiten. Qua eigendom sluiten alleen wegen op elkaar aan.	Elk jaar bekijken wat er gedaan is en wat het heeft opgeleverd.	Startoverleg + kennismaking	Kennis en ervaringen uitwisselen	Kennis en ervaringen uitwisselen	Kennis en ervaringen uitwisselen	Kennis en ervaringen uitwisselen	Kennis en ervaringen uitwisselen	80	€ 0	Uren voor overleggen 16 uur per jaar
5.11	Stimuleren ecologische inrichting en beheer derden	Gemeente gaat bewoners, agrariërs, wooncorporaties, zorginstellingen en bedrijventerreinen stimuleren hun groen ook ecologisch in te richten en te beheren.	Actief benaderen. Website updaten > kennis bevordert de actie om anders in te richten. Stuk communicatie zie 6.1			Website + overleg		Website + overleg		20	€ 0	Uren voor overleg
5.11.1.		Stimuleren aanleg en beheer Landschapspark Wijchen	Gebied met natuur- en landschapselementen dat gefinancierd wordt met een bijdrage (in geld of natura) van lokale bedrijven en organisaties die daarmee hun footprint willen verkleinen.		Initiatiefnemer ondersteunen bij uitwerking ideeën					20	€ 0	Uren voor overleg
5.12	Tijdelijke natuur ontwikkelen	De gemeente gaat in gesprek met ontwikkelaars en grondeigenaren om te verkennen waar tijdelijke natuur kan worden toegepast.	Gemeente heeft nauwelijks zelf (bouw)gronden geschikt voor tijdelijke natuur. Positieve kanten voor ontwikkelaars en terreineigenaren belichten. Staat overzicht op de website.			Website + overleg		Website + overleg		8	€ 0	Uren voor overleg
5.13	Infranatuur verbeteren	Verhogen natuurwaarden langs infrastructuur. Naast transitie geschikte wegbermen in eigen beheer à aansluiting zoeken bij partners infranatuur Inmiddels opgenomen in Deltaplan Biodiversiteit.	Natuur van infrastructuur rijk, provincie, Prorail, waterschap sluit op elkaar aan. Overlap van verschillende acties. Resultaat geborgd in andere acties (5.10, 5.9, 5.11, 4.1 - 4.5, 3.2, 1.1, 1.2)			Startoverleg		Nagaan of zinvol is		8	€ 0	Kosten geborgd binnen budgetten andere acties
									Totaal 2022-2026	592	€ 39.000	

	Acties	Beschrijving	Resultaat	Planning implementatie acties per jaar						Urenraming (extra uren tov regulier werk)	Kostenraming	Opmerkingen m.b.t. uren & kosten
				2021	2022	2023	2024	2025	2026			

6. Communicatie	6.1	Opzetten online platform (verhogen draagvlak)	Online platform (bijv. ARCGIS, wordpress) waar allerlei informatie over natuur en biodiversiteit in Wijchen wordt verzameld. Het inspireert, geeft goede voorbeelden en maakt het makkelijk voor mensen om aan te haken en tips te krijgen.	Opzet online platform in 2022. Uitbreiding en bijhouden informatie in navolgende jaren		Opzetten platform	Bijhouden en uitbreiden platform	Bijhouden en uitbreiden platform	Bijhouden en uitbreiden platform	Bijhouden en uitbreiden platform	120	€ 5.000	Kosten voor opzetten platform, uren voor bijhouden en uitbreiden platform, 24 per jaar
	6.1.1.		Gemeentelijke website, nieuwberichten, nieuw online platform, informatieborden, folders	Communicatie zorgt voor groter draagvlak en betreft bewoners, bedrijven en organisaties in en rondom Wijchen	Gemeentelijke website aangevuld	Beleidsplan op de website		Info Biodiversiteit en natuur op website en in krant			24	€ 0	Kosten voor communicatie ecobeheer deels gedekt in bermbeheerplan
	6.2	Plaatsen informatieborden	Fysieke informatieborden over ecologisch, insectvriendelijk bermbeheer en natuurlijke bestrijding eikenprocessierups.	Waar mogelijk combineren met gemeentelijke informatieborden en gebruik van herbruikbare borden. Op 5 plekken worden informatieborden geplaatst. In combinatie met inzaaiacties, herinrichting en/of invoering ecologisch beheer.	1 informatiebord	1 informatiebord	1 informatiebord	1 informatiebord	1 informatiebord	1 informatiebord	40	€ 5.000	Kosten voor 5 grote borden (inclusief plaatsing) en folders
	6.3	Wandelroutes ontwikkelen	Wandelroutes uitstippelen, informatie bundelen en communiceren	Minimaal 1 extra route in Wijchen op IVN Routes, met koppeling bebouwde kom en buitengebied. IVN is belangrijke partner met app voor wandelingen (IVN ROUTES).					Route uitstippelen en op IVN site zetten		8	€ 0	Uren voor overleg IVN
Totaal 2022-2026											192	€ 10.000	

7. Monitoring en evaluatie	7.1	Opstellen monitoringsplan maatregelen en doelsoorten	De gemeente stelt een monitoringsplan op. Monitoring is essentieel om te bepalen of maatregelen effectief zijn of niet. Hierbij samenwerken met natuurorganisaties en vrijwilligers.	Praktisch monitoringsplan in 2022, met daarna jaarlijkse evaluaties en eventuele bijsturing		Q1 opstellen monitoringsplan Q2/3 start invoering Q4 evaluatie	Evaluatie in Q4	Evaluatie in Q4	Evaluatie in Q4	Evaluatie in Q4	200	€ 4.000	Kosten voor monitoringsplan 40 uur per jaar
	7.1.1		Draagvlak meten met enquête. Onderdeel van evaluatie/monitoringsplan.	Bepalen mening over biodiversiteit, ecologische bermen en meting maatschappelijk draagvlak biodiversiteit		Enquête uitzetten en verwerken				Enquête uitzetten en verwerken	80	€ 0	2 x 40 uur voor enquête
	7.2	Nieuwe natuurpunten berekening	Uitvoeren van een nieuwe natuurpunten-berekening om te monitoren of de maatregelen op wijk- en gemeenteschaal hebben geleid tot een verhoging van de biodiversiteit. Onderdeel van monitoringsplan.	Nieuwe kaart zoals bijlage 4 van BPNB met overzicht van verschillen tov 2020.						Uitvoeren berekening	10	€ 2.500	Uren begeleiding, kosten voor berekening
	7.3	Evaluatie acties beleidsplan	De gemeente evalueert ieder jaar welke acties zijn uitgevoerd, wat daarvan het resultaat is en of de planning evt. aangepast moet worden.	Elk jaar evaluatie met beknopte notitie	Evaluatie in Q4, resultaat in concretisering opgenomen	Evaluatie in Q4	Evaluatie in Q4	Evaluatie in Q4	Evaluatie in Q4	Evaluatie in Q4	120	€ 0	
Totaal 2022-2026											410	€ 6.500	

Geheel totaal 2022-2026	2318	€ 167.500
Gemiddeld per jaar	464	€ 33.500

Verantwoording

Titel: Concretisering beleidsplan natuur en
biodiversiteit gemeente Wijchen
Projectnummer: 51007789
Klant: Gemeente Wijchen
Versie: D1

Datum: 13-01-2021

Auteur: Gijs Meijer
E-mailadres: Gijs.meijer@sweco.nl

Gecontroleerd door: Layze Hoogland
Paraaf gecontroleerd: b/a: Maarten Mouissie

Vrijgegeven door: Maarten Mouissie
Paraaf vrijgegeven:

Document referentie: NL22-648800269-14359